

DE Fruitteeltkrant

De Fruitteeltkrant is een uitgave van FruitMedia en Plantpress. De Fruitteeltkrant wordt gratis verspreid onder ruim 2.250 fruittelers en intermediairs in Nederland.

Stresstest voor bio-frambozen

Pcfruit gaat onderzoeken welke frambozenrassen in de biologische teelt het best bestand zijn tegen wisselende klimaatomstandigheden. Door de klimaatverandering lopen planten bijvoorbeeld vroeger uit en worden ze blootgesteld aan hoge temperaturen in de zomer. In klimaatserrres worden vier

nieuwe frambozenrassen naast de bekende rassen Tulameen en Glen Ample onder verschillende klimaatomstandigheden geteeld. Pcfruit hoopt zo uit te vinden welk ras het meest klimaatbestendig is. De geteste rassen komen uit Italië, de Verenigde Staten en Canada. (Bron: vakblad Fruit)

Pcfruit is op zoek naar een Future-proof frambozenras voor de biologische teelt. Archiefphoto FruitMedia

Wijnbouwers in Bordeaux vragen premie om wijngaarden te rooien

Terwijl de wijnbouw in Nederland en België op een groeiende belangstelling mag rekenen en de oppervlakte zelfs uitbreidt, pleiten wijnboeren in de streek rond het Franse Bordeaux voor een premie om hun wijngaarden te rooien. Door overproductie en een slecht imago zitten de Bordeaux-wijnen in een diepe crisis.

Een vat van 900 liter wijn werd eind 2022 voor ongeveer 600 euro verkocht, terwijl volgens de wijnbouwers ongeveer 1.200 euro nodig is om alleen al de productiekosten te dekken.

Volgens de wijnboeren is de crisis het gevolg van een daling van de export van wijn naar China, Amerikaanse invoerheffingen, de dalende wijnconsumptie in Frankrijk, een stijging van de productiekosten en een slechte reputatie van de Bordeaux-wijnen. Die zouden als duur of niet milieuvriendelijk genoeg aangezien worden.

De wijnbouwers zijn van mening dat 15.000 van de 110.000 hectare Bordeaux-wijngaarden kan verdwijnen. De telers willen een premie van 10.000 euro per hec-

Voor veel wijnboeren in de streek rond Bordeaux is de wijnbouw niet meer rendabel Pixabay

tare wijnranken die worden gerood. Het is echter de vraag of ze deze ook gaan krijgen, want de EU zou een dergelijke steunmaatregel niet toestaan.

De problemen zijn niet beperkt tot de wijnregio Bordeaux. Ook de regio's Languedoc en Bouches du Rhône hebben alarm geslagen. (bron: Vilt.be)

Spuitdoppen nodig?

➔ www.spuitdop.nl

Fruitteeltkrant-nieuwsblog en social media

Het Nederlandse en Belgische fruitteelt-nieuws is ook te lezen in onze nieuwblog op de Fruitteeltkrant-website (www.defruitteeltkrant.nl/category/

nieuws) of onze facebookpagina (#fruitteeltkrant).

DE **Fruitteeltkrant**
www.defruitteeltkrant.nl

Scan de QR-code voor een directe link naar onze Fruitteeltkrant nieuws-pagina.

In dit nummer onder andere:

- ▶ "Als de mensen stroom willen dan produceren we toch gewoon stroom"
- ▶ Assortiment wijndruivenrassen sterk in ontwikkeling
- ▶ Smaakonderzoek draagt bij aan marktintroductie van appel- en perenrassen
- ▶ Automatische metingen van pH en EC bij teelt in potten met WolkyTolky pHEC
- ▶ Trek de aandacht met een deco-kers, reclamebord of vlag

Brede weersverzekering op tijd in orde maken
U wilt toch ook de beste dekking voor uw fruit?
Maar wel tegen een scherpe premie
We komen graag bij u langs

KIES VOOR ZEKERHEID, KIES VOOR DE NR. 1 IN EUROPA

VEREINIGTE HAGEL

VEREINIGTE HAGEL - Vestiging Nederland
Postbus 7 - 9422 ZG SMILDE
Tel.: 0592 415581

info@vereinte-hagel.nl · www.vereinte-hagel.nl

- BCS fruitteelt tractoren tot 100pk
- Pasquali Twee-wieltractoren
- Riniert fruitwerktuigen
- Ilmer maaiers en hefmasten
- Rink mest-/ compoststrooiers

de leverancier voor uw machines
Tractoren.info

ZHE ZHE Trading | Potenblokseweg 4 | 4794 RM Heijningen NL | +31(0)168 467 467

Assortiment wijndruivenrassen sterk in ontwikkeling

In Nederland en België hebben de schimmeltolerante PIWI-rassen een belangrijk aandeel in het assortiment wijndruiven. In de traditionele wijnbouwstreken is de teelt van deze PIWI-druiven maar langzaam van de grond gekomen. Zo bestaat in Duitsland slechts 2,6% van de totale oppervlakte wijndruiven uit PIWI-rassen.

PIWI is de Duitse afkorting voor Pliz Wllederstandsfähig, oftewel robuust tegen (meeldauw)schimmels. Het betreft zowel de echte meeldauw (*Oidium*) als de valse meeldauw (*Peronospora*). Toenemende belangstelling voor de biologische wijnbouw en de door de Europese Green Deal opgelegde doelstelling om het gebruik van chemische gewasbe-

schermingsmiddelen met 50% te reduceren zorgen dat ook in traditionele wijnbouwgebieden de belangstelling voor PIWI-rassen groeit.

PIWI-rassen zijn, zoals de naam al aangeeft niet resistent tegen meeldauwschimmels, maar minder gevoelig. Fungicidenbehandelingen zijn daarom vaak nodig, maar duidelijk minder dan bij de voor meel-

dauw gevoelige rassen. Daarnaast verschillen de PIWI-rassen in gevoeligheid voor echte- of valse meeldauw of beide.

Ontwikkeling in rassen

De reden dat PIWI-rassen in de traditionele wijnbouwgebieden tot voor kort maar in beperkte mate werden geplant, heeft te maken met de smaak van de wijn. Tot

In Nederland en België bestaat een aanzienlijk deel van de oppervlakte wijndruiven uit PIWI-rassen. In traditionele wijnbouwgebieden is dit duidelijk anders. *FruitMedia*

Tabel 2: Nieuwe PIWI-rassen in enkele Europese landen

Land	Wit	Rood
Italië	Fleurtaï Kersus Sauvignon Kretos Sauvignon Nepis Sauvignon Rytos Soreli	Cabernet Eitos Cabernet Volos Julius Merlot Kanthus Pinot Khorus Voltarais Pinot Kors Pinot Iskra
Frankrijk	Floreal Voltis Selenor Opalor	Artaban Vidoc Coliris Sirano Lilaro
Zwitserland	Divona	Divico
Oostenrijk	Donau riesling Donauveltliner	Pinot Nova Cabernet Jura
Tsjechië	Arolanka Erilon Malverina Rinot Savilon Vesna	Merlan Kofranka Cerason Laurot Nativa
Hongarije	Bianca Aletta Kunleány Zalagyöngye Viktória gyöngye Lakhegyi mézes	Nero Medina Duna gyöngye

een jaar of tien geleden werd de wijn van PIWI-rassen als duidelijk minder smaakvol beoordeeld als wijn gemaakt van de traditionele druivenrassen. Door verbeterde technieken om wijn te maken en deels ook door andere rassen doet de smaak van wijn, gemaakt van PIWI-rassen, niet langer onder voor die van wijn van traditionele wijndruivenrassen. Van de 2.700 hectare PIWI-wijngaarden in Duitsland bestaat het overgrote deel (1.671 ha) uit het rode ras Regent (zie tabel 1). Bij de witte druiven is de diversiteit aanzienlijk groter, met Cabernet blanc, Solaris, Johanniter en Sauvignir gris als meest geteelde rassen.

Veredeling

Het ras Regent behoort tot de eerste generatie PIWI-rassen. De teeltoppervlakte van dit ras neemt af ten gunste van andere, nieuwere rassen met betere resistentie-eigenschappen en een betere wijnkwaliteit. Tot deze groep behoren onder andere Cabernet Blanc, Donau riesling, Muscaris, Sauvignier Gris en Cabertin. Van nog latere datum, de zogenaamde derde generatie rassen, zijn onder andere de rassen Calardis Blanc en Calardis Musqué. Inmiddels worden er op meerdere plaatsen PIWI-rassen veredeld. Een overzicht van de nieuwe rassen uit enkele Europese veredelingsprogramma's is te vinden in tabel 2.

Fruiteelt heeft goed imago bij potentiële medewerkers

Hoe kijken potentiële arbeidskrachten aan tegen werken in de fruitteeltsector? En hoe kun je deze kennis benutten bij de werving van personeel? Onderzoeksbureau Motivaction vroeg 1.250 werknemers de Nederlanders hoe zij aankijken tegen werken in de land- en tuinbouw.

Ruim een derde van de ondervraagden ziet de fruitteeltsector als een interessante werkomgeving. De belangrijkste redenen om te overwegen een baan in de fruitsector te kiezen, waren het afwisselende werk, werk in verbinding met de natuur en de maatschappelijke betekenis van het werk. De fruitsector scoort wat aantrekkelijkheid betreft iets beter dan andere agrarische sectoren. Een negatief punt is dat potentiële arbeidskrachten het idee hebben

dat de arbeidsvoorwaarden in de land- en tuinbouw slecht zijn. Beleidsmedewerker Peter Baltus van de NFO adviseert fruittelers om de resultaten uit het onderzoek te gebruiken bij de werving van personeel. "Geef in de vacaturetekst een indicatie van het salaris en noem de secundaire arbeidsvoorwaarden. Benoem het werken in de buitenlucht, maar leg ook uit hoeveel van het werk buiten en hoeveel binnen plaatsvindt", adviseert hij in een artikel in het ledenblad van de NFO. ■

Tabel 1: Top 20 meest geteelde PIWI-rassen (in ha) in Duitsland in 2021

Cabernet Blanc	227	Regent	1.671
Solaris	201	Cabernet Cortis	53
Johanniter	133	Pinotin	30
Souvignier Gris	131	Prior	19
Muscaris	98	Cabertin	18
Sauvitage	70	Monarch	12
Phoenix	47	Rondo	10
Helios	20	Cabernet Carbon	8
Saphira	11	Cabernet Carol	5
Hibernal	6	Pirosso	5

Reparatie-tape voor plastic tunnels en foliekappen

UV bestendige reparatietape met extreem goede kleefkracht voor plastic van tunnels, kleinfruit- en kersenoverkappingen enzovoort. Het enkelzijdig klevende reparatie-tape is universeel inzetbaar voor alle gebruikte kunststof folies in de fruitteelt. De transparante reparatie-tape heeft een extreem goede

kleefkracht bij koude, hitte en vochtigheid. UV-stabiliteit volgens fabrikant: 5 jaar. De reparatie-tape is leverbaar in 2 breedtes: 8 en 16 cm. 1 rol bevat 15 meter tape. Kijk voor meer info op www.fruiteeltshop.nl/product-categorie/folie-reparatietape/

Automatische metingen van pH en EC bij teelt in potten met WolkyTolky pHEC

Automatisch en continu inzicht in de pH en EC van de flow en het drainwater; dat is de nieuwe WolkyTolky pHEC in een notendop. Het meetsysteem helpt zachtfruittelers om gestructureerd data te verzamelen en op die manier de water- en meststoffengift nauwkeuriger te sturen en de kwaliteit en opbrengsten te verbeteren. Ook biedt het telers een stukje rust.

De WolkyTolky pHEC, die in november 2022 werd gelanceerd, is specifiek bedoeld voor de teelt van frambozen, blauwe- en rode bessen en bramen in potten. Op de meeste bedrijven worden de pH en de EC van de flow - het water en de meststoffen die in de potten gaan - en het drainwater handmatig gemeten. Dit is tijdrovend. Daarbij worden metingen

vaak inconsequent en onregelmatig uitgevoerd.

De WolkyTolky pHEC ontzorgt op dit vlak: met behulp van een speciale sensor wordt iedere vijf minuten de pH en EC van het in- en uitgaande water gemeten. Deze data worden verzameld in een speciaal dashboard en zijn in te zien via de WolkyTolky-app.

Rust en meer inzicht

Het nieuwe meetstation biedt zachtfruittelers in de eerste plaats een besparing in tijd, arbeid en kosten. Ook wordt een stukje rust gecreëerd; handmatige metingen horen immers tot het verleden en de benodigde data worden automatisch gegenereerd. Daarnaast worden de data op gestructureerde en gestandaardiseerde wijze verzameld, waardoor deze betrouwbaarder en uniformer zijn. Hierdoor geven de data een goed inzicht in wat de plant opneemt en in hoe de pH en EC zich gedurende de dag ontwikkelen. Dit helpt telers om de water- en meststoffengift nauwkeurig te sturen en op die manier groei, kwaliteit en opbrengsten te optimaliseren. Ook kan efficiënter water worden gegeven. Bijkomend voordeel is dat een alarm kan worden ingesteld bij overschrijding van bepaalde grenswaarden voor de pH en EC.

Inzicht in groeigraduren

De WolkyTolky pHEC biedt als extra optie de mogelijkheid om de groeigraduren te monitoren, via een speciale sensor. Dit geeft telers inzicht in het verwachte oogst-

moment, wat handig is in de communicatie met afnemers en voor delen biedt qua arbeidsplanning.

Veel belangstelling

De belangstelling voor het nieuwe meetstation is groot: al zo'n hon-

derd zachtfruitbedrijven hebben interesse getoond. De WolkyTolky pHEC kost net geen 2000 euro in aanschaf en daarnaast 290 euro per jaar aan abonnementskosten. (persbericht WolkyTolky)

De WolkyTolky pHEC meet iedere 5 minuten de pH en EC WolkyTolky

Adverteren in De Fruiteeltkrant

De Fruiteeltkrant is een gratis krant die wordt gestuurd naar meer dan 2.600 fruittelers in Nederland en België. Met een advertentie in De Fruiteeltkrant bereiken toeleveringsbedrijven heel gericht hun (potentiele) doelgroep; de fruitteler in Nederland en België. In De Fruiteeltkrant kunnen toeleveringsbedrijven in de vorm van een advertorial zich-

zelf, hun producten of diensten onder de aandacht van vrijwel alle fruittelers in Nederland en een groot aantal in België brengen. Daarnaast is het mogelijk om kleinere advertenties in De Fruiteeltkrant te plaatsen. Meer informatie over het plaatsen van advertenties of advertorials is te vinden op www.defruiteeltkrant.nl.

DE **Fruiteeltkrant**
www.defruiteeltkrant.nl

Delan® Pro

Proactieve technologie

Delan + kaliumfosfonaat
beschermt tegen schurfft

BASF
We create chemistry

“Als de mensen stroom willen dan produceren we toch gewoon stroom”

Waarmee kun je meer verdienen? Met stroom opwekken of met appels telen? In diverse proefopstellingen in Europa zijn zonnepanelen boven appel, peer, framboos en een groot aantal andere fruitsoorten geplaatst. Uitgangspunt is meestal dat de stroomopwekking niet of nauwelijks ten koste mag gaan van de productie en kwaliteit van het fruit onder de panelen.

Fruitteler Hubert Bernhard uit Kressbronn aan de Duitse kant van de Bodensee denkt hier duidelijk anders over. “Het gaat om de totale opbrengst in euro's per hectare boomgaard. Het is mij om het even of die euro's van de appelbomen komen of van de zonnepanelen”, luidt de strekking van zijn boodschap. De fruitteler plaatste op een stuk van 4.000 m² zonnepanelen boven 9 jaar oude Gala Schniga-bomen. Hij is daarmee de eerste teler in Europa die zonnepanelen boven volwassen appelbomen heeft geplaatst.

Pilotproject

De panelen zijn geplaatst in het kader van een door de deelstaat Baden-Württemberg opgezet pilotproject op vijf fruitbedrijven met verschillende fruitsoorten. Bernhard betaalde zelf de helft van de investeringskosten. De andere helft is in de vorm van een subsidie door de deelstaat betaald. De panelen zijn dus eigendom van de teler en ook de stroomopbrengst van de panelen komt rechtstreeks ten goede aan de teler. Een hectare boomgaard met zonnepanelen kan volgens Bernhard ongeveer 650.000 kWh stroom leveren. Met prijzen van 13 tot 14 cent per kWh, waarvoor Bernhard een half jaar geleden zijn stroom kon verkopen, betekent dit een opbrengst van € 85.000 tot € 90.000 per hectare. “Veel meer dan wat de appelbomen die er onder staan, opbrengen”, aldus Bernhard.

De fruitteler gaat in zijn gedachte nog verder: “Als fruitteler moet je flexibel zijn. Als kersen gevraagd zijn produceren we kersen, als Gala gevraagd is produceren we Gala en de mensen stroom willen hebben produceren we stroom”. Bernhard denkt dat er coöperaties zullen ontstaan van burgers en bedrijven die gezamenlijk investeren in zonnepanelen boven fruitboomgaarden en deze exploiteren. Vergelijkbaar dus met in Nederland bestaande samenwerkingsverbanden die windmolens exploiteren.

Kosten

Tegenover de stroomopbrengst staan natuurlijk de investeringskosten in de zonnepanelen, de constructie waarop ze zijn gemonteerd en de installatie om de stroom aan het elektriciteitsnet te kunnen leveren. Voor de bouw worden investeringsbedragen genoemd van € 700.000 tot € 800.000 per hectare bij een afschrijvingsperiode van 25 jaar. Bij de tot nu toe gebouwde proefprojecten is voor een zeer degelijke constructie gekozen. Wellicht kunnen over een paar jaar de constructies ook wat minder robuust en daardoor voor een lagere prijs gebouwd worden.

Lichtdoorlatendheid

Op het perceel van Bernhard zijn twee typen panelen geplaatst. Op

Fruitteler Hubert Bernhard uit het Duitse Kressbronn heeft geïnvesteerd in zonnepanelen boven zijn appelbomen. EFM

Tussen de zonnepanelen is hagel- en regenwerende folie aangebracht. EFM

“Onder zonnepanelen moet je er alles aan doen om licht op de appels te krijgen”, aldus Hubert Bernhard. Daar horen ook slanke, in groei beheerste bomen bij. Manuela Schielin

Ervaringen in 2022

In het eerste, warme, zonnige en droge jaar 2022 was er volgens Bernhard geen negatieve invloed van de panelen op de productie en kwaliteit van de appels. Dit kan natuurlijk in een minder zonnig jaar als 2022 duidelijk anders zijn. Het afgelopen jaar heeft Bernhard nog wel

een bijkomend voordeel van de panelen ontdekt: Onder de panelen is er minder vochtverlies door verdamping van bomen en gras. In het Bodenseegebied, waar de meeste fruittelers niet kunnen irrigeren, is dit zeker in een droog jaar als 2022- mooi meegenomen.

Panelen reinigen

Naast de lichtonderschepping door de zonnecellen is er een tweede factor die mogelijk in de toekomst de lichtdoorlatendheid van de zonnepanelen hindert: vervuiling van de panelen. Zo zal door bespuitingen met

gewasbeschermingsmiddelen en/of meststoffen spuitvloeistof tegen de panelen aankomen en opdrogen, met achterlating van residu. Voor het reinigen van de onderkant van de panelen is nog geen oplossing.

Pilots in Baden-Württemberg

Op vijf locaties in de Duitse deelstaat Baden-Württemberg zijn pilotpercelen voorzien van zonnepanelen. Doel is te kijken naar de mogelijkheden om fruit telen te combineren met stroom produceren. Behalve op het perceel van Hubert Bernhard in Kressbronn zijn diverse systemen met zonne-

panelen boven verschillende fruitsoorten geplaatst op het *Kompetenzzentrum Obstbau Bodensee* in Bavendorf en op percelen in Heuchlingen, Karlsruhe en Oberkirch-Nußbach. De pilotpercelen worden gebruikt om gegevens over de teelt van fruit onder zonnepanelen te verzamelen.

Zonnepanelen boven kers

Op het fruitbedrijf van Gijsbert Hakkert in Enspijk is in het najaar van 2022 de eerste proefopstelling van zonnepanelen boven kersenbomen in Europa gebouwd. Op een deel van het perceel is de overkapping vervangen door zonnepanelen. De komende jaren zal het Nederlandse bedrijf GroenLeven waarnemingen en tellingen aan de kersen onder

de zonnepanelen doen. Deze data worden vervolgens vergeleken met die van kersenbomen onder regenwerende foliekapten. Op het perceel is ook nog een bijzonder type zonnepaneel geïnstalleerd, namelijk inschuifbare panelen. Afhankelijk van de lichtomstandigheden kunnen de panelen worden in- of uitgeschoven.

Voor zover bekend is dit de eerste proef in Europa met zonnepanelen boven zoete kers. EFM

een deel van het perceel liggen panelen die voor 60% uit zonnecellen en voor 40% uit licht doorlatend plexiglas bestaan. Op een ander deel liggen panelen die bestaan uit 50% zonnecellen en 50% plexiglas die 50% licht doorlaten. Dit betreft puur de lichtdoorlatendheid van de panelen zelf. De panelen zijn 2 meter breed, waardoor tussen de panelen een open ruimte van een meter ontstaat. Hier is een hagel- en regenwerende folie aangebracht. Deze laat meer licht door dan de panelen. Per saldo komt – bij panelen die 40% licht doorlaten – 60% van het zonlicht op de bomen en op de grond onder de panelen terecht. Is dit genoeg voor een voldoende hoge, regelmatige en kwalitatief goede appelproductie? De tijd zal het leren, maar de teler kan een handje helpen. "Je moet onder zonnepanelen er alles aan doen om zoveel mogelijk licht op de vruchten te krijgen", stelt Bernhard nadrukkelijk. Zo is de scheutgroei

zeer beperkt blaast Bernhard net voor de oogst met een bladblazer een deel van de bladeren weg, zodat de vruchten beter in het licht komen te hangen.

2D-systeem

Ook zijn nieuw ingeplante appelperceel heeft Bernhard al opgezet met het oog op de toekomstige bouw van zonnepanelen. De bomen zijn schuin geplant met de bedoeling een smalle haag van bomen met meerdere harttakken te creëren. "Bij dit teeltsysteem kan ik bovendien de bomen lager houden, waardoor de zonnepanelen lager gemonteerd kunnen worden. Naast een goedkopere constructie heeft dit als voordeel dat ik geen hagelnet of folie meer tussen de zonnepanelen nodig heb, omdat bij lagere zonnepanelen minder regen tussen de panelen door op de bomen terecht komt dan bij een hoge constructie", denkt Bernhard.

Residuvrij telen

Bernhard ziet in zonnepanelen een kans om residuvrij fruit te telen. Dankzij de zonnepanelen en de regenwerende folie tussen de panelen worden de bomen niet nat, waardoor schimmelaantastingen niet optreden en niet of nauwelijks bestreden hoeven worden. Wat nog wel een uitdaging blijft, zijn bloedluis en fruitspint.

Video

Op de Facebook-pagina van EFM is een korte (30 seconden) video-impressie van het perceel met zonnepanelen van Hubert Bernhard te zien. Scan de QR-code voor een directe link naar de Facebook-pagina van EFM.

Met het oog op toekomstige bouw van zonnepanelen kiest Hubert Bernhard op zijn nieuwe percelen voor smalle, lage bomen met meerdere harttakken.

EFM

Smaakonderzoek draagt bij aan marktintroductie van appel- en perenrassen

Om een nieuw appel- of perenras succesvol in de markt te zetten is alleen teeltkennis onvoldoende. Er moet een consumentengroep zijn waarbij het ras in de smaak valt en daarom het ras koopt. Wageningen University & Research (WUR) analyseert daarom de smaak van nieuwe appel- en perenrassen. Onderzoeker Peter Balk (WUR) gaf tijdens de door NFO en WUR georganiseerde kennisdag in november 2022 een inkijkje in de smaakonderzoeken die hij uitvoert.

Om zo breed mogelijk informatie over smaak te verzamelen werkt WUR met drie belangrijke groepen: experts, consumenten en scholieren. Het smaakpanel van experts is getraind om de smaak van een vrucht objectief te analyseren. Aan consumenten wordt gevraagd om de smaak te beschrijven en hun smaakvoorkeur aan te geven. De relatie tussen de smaakanalyse van de experts en de smaakbeschrijving van consumenten wordt afgezet tegen de smaakvoorkeur. Dit levert nuttige informatie op voor het veredelen van nieuwe rassen. Er bestaan namelijk vier smaakvoorkeuren. Dit blijkt uit de analyse van een eenmalig smaakonderzoek van tien commerciële appelrassen onder consumenten in een Nederlandse supermarkt:

1. Zoet en zacht
1. Sappig en zoet
2. Stevig en zuur
3. Zoet en aromatisch

Vervolgens kunnen veredelaars en marktpartijen vooraf aan een eventuele introductie van een nieuw ras bepalen binnen welke smaakvoorkeur dit ras valt en of hier een markt voor is. Uit het consumentenonderzoek bleek overigens ook dat er weinig aanbod is van zure en stevige rassen. De meeste rassen zijn vooral zoet. Onderzoek onder scholieren geeft inzicht in ontwikkeling van de smaak richting de volwassenheid. Deze toekomstige consumenten bezoekt WUR met een speciaal ingerichte smaakcaravan op scholen.

Eerlijke vergelijking

Om rassen onderling eerlijk te kunnen vergelijken legt WUR het

fysiologisch stadium vast tijdens het smaakonderzoek. Naast hardheid en het suikergehalte worden ook de bewaarduur, de bewaar-

condities en of de vruchten behandeld zijn met de rijpingsremmer 1-MCP vastgelegd. Daarnaast worden vruchten een dag nadat

ze uit de koeling zijn gehaald beoordeeld, en na een week (peer) of twee weken (appel) uitstalleven. Vooral bij peer speelt het uitstalleven een belangrijke rol. Het maakt nogal wat uit of een peer direct uit de koeling wordt beoordeeld of pas na enkele dagen uit-

stalleven. Ten slotte worden rassen meerdere jaren onderzocht, omdat een ras bijvoorbeeld het ene jaar zoeter of zachter kan zijn dan het andere jaar.

(Arjan de Bruine, freelance vakredacteur)

WUR zet de smaakcaravan in op scholen.

WUR

Studenten werken mee aan het smaakonderzoek.

WUR

Verrassende fruitproducten
voor uw boerderijwinkel

Greetje Betuwse producten
Fruitstroop, Fruitsecco
Fruitchocolade

www.fruitteeltshop.nl

FRUITTEELTSHOP

Autonome mechanische onkruidbestrijding met Stocker machine

De Nederlandse importeur Van der Linden Fruiteelt Machines toonde tijdens de Zeeuwse Fruiteeltdag op 26 januari in Goes (Nederland) een spoorvolgend, getrokken basisframe van Stocker Maschinenbau (Italië) voor mechanische onkruidbestrijding op de zwartstrook. Met behulp van het iQuus-systeem van GPX Solutions (Nederland) op de tractor kan deze nieuwe machine de mechanische onkruidbestrijding ook autonoom (zonder tractorchauffeur) uitvoeren. Zowel rijden op een taakkaart als rijden volgens het *teach and playback*-principe is

mogelijk. Bij *teach and playback* rijdt een chauffeur eenmalig de route door de boomgaard en bedient ondertussen de onkruidbestrijdingsmachine, terwijl alle handelingen opgenomen worden. Als onkruidbestrijding opnieuw nodig is, moet de opname worden afgespeeld en voert de tractor de onkruidbestrijding opnieuw uit. Aan deze nieuwe machine van Stocker Maschinenbau passen verschillende aanbouwwerktuigen voor mechanische onkruidbestrijding, zoals schoffelrotoren, rolhakken en vingerwieders, en een draadmaaier. De buitenste

schoffelrotoren zijn uitgerust met een taster om het onkruid tussen de bomen te verwijderen, terwijl de binnenste rotoren dicht bij de grasbaan de zwartstrook bewerken. Ook een strokenpoetsers is snel te monteren aan het basisframe. De aanbouwwerktuigen zijn snel te verwisselen. Elk aanbouwwerktuig zit namelijk met slechts twee bouten vast en de hydrauliekslangen zijn uitgerust met snelkoppelingen. Omdat het basisframe een eigen hydraulieksysteem heeft, voldoet een tractor van 37 kW (50 pk). (Arjan de Bruine)

Met het iQuus-systeem kan de nieuwe machine voor mechanische onkruidbestrijding van Stocker Maschinenbau autonoom werken.

Nieuwe camera GOtrack herkent takken

Het Poolse gps-systeem GOtrack Auto Drive om tractorwerk onbehandeld uit te voeren, is vanaf nu verkrijgbaar met een nieuw camera-systeem. Dat liet GOtrack-Holland tijdens de Zeeuwse Fruiteeltdag op 26 januari in het Nederlandse Goes weten. GOtrack-Holland vertegenwoordigt en importeert GOtrack-producten in Nederland. De software (met kunstmatige intelligentie) van deze nieuwe ODC (*Obstacle Detection Camera*) herkent en identificeert het type obstakel, waaronder mensen, dieren, bomen, andere voertuigen en hekken, en de locatie ervan. Dit vergroot de veiligheid tijdens autonome werkzaamheden, omdat de tractor stopt als een obstakel binnen de ingestelde vei-

ligheidszone van de tractor komt. Anderzijds worden takken die over de grasbaan groeien, niet als obstakel geïdentificeerd. Daarom is de ODC ook geschikt voor bijvoorbeeld hard groeiende kersen- en pruimenpercelen waarbij takken boven de grasbaan groeien tijdens het groeiseizoen. De standaard laserscanner voor op de tractor zou deze takken wel zien als obstakel en laat de tractor stoppen. Net als bij een laserscanner kunnen de kijkbreedte en kijkafstand van de ODC worden ingesteld. De camera werkt dag en nacht en kan op de bovenstijl van de voorruit of voor de motorkap van de tractor worden gemonteerd. (Arjan de Bruine)

Met de nieuwe camera rijdt de tractor door bij over de grasbaan groeiende takken.

Oppervlakte conceptrassen groeit slechts langzaam

Half november 2022 maakte het Centraal bureau voor de statistiek de gegevens over de oppervlakte appels en peren in Nederland bekend. De al jaren merkbare trend naar minder appels en meer peren zette ook in 2022 door. Dat zal niemand verbazen. Ook de afname van de totale oppervlakte pitfruit met 28 hectare zal geen verbazing wekken. Wat wel opvallend is, is de ontwikkeling van de oppervlakte conceptrassen. Daar waar in bijvoorbeeld Duitsland en Italië (Südtirol) de traditionele ras-

sen in rap tempo plaats maken voor conceptrassen blijft de uitbreiding van de oppervlakte in Nederland achter. Sterker nog, de oppervlakte Milwa (verkocht onder de merknaam Junami®) en die van Nicoter (Kanzi®), daalden de afgelopen vijf jaar met respectievelijk 199 en 65 hectare. De nieuwste conceptrassen zoals SQ159 (in Nederland verkocht als Natyra® of Sprank®), Maribelle (LOLA®), en Fengapi (Tessa®) staan niet apart vermeld in de statistieken, maar staan samen met enkele traditio-

nele rassen onder de 'overige rassen' genoemd. De oppervlakte overige rassen is in vijf jaar tijd weliswaar met 365 hectare gegroeid, maar zelfs als de uitbreiding van de teeltoppervlakte van alle conceptrassen in deze groep worden meegeteld bedraagt het aandeel conceptrassen in Nederland naar schatting slechts 15 tot 17%.

De actuele areaalcijfers zijn te vinden op de website van het CBS

Tabel: Ontwikkeling oppervlakte appelrassen (in ha) in Nederland tussen 2017 en 2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Appelrassen (totaal)	6.953	6.598	6.421	6.154	5.972	5.911
waarvan:						
Elstar	3.068	2.892	2.852	2.709	2.595	2.572
Golden Delicious	280	213	204	175	163	153
Jonagold (incl. Jonagored)	1.502	1.318	1.203	1.140	1.107	1.075
Junami	415	340	333	283	225	216
Kanzi	458	435	402	397	407	393
Rode Boskoop	366	333	311	288	274	273
Overige appelrassen	864	1.068	1.116	1.162	1.201	1.229

Bron: CBS

De oppervlakte conceptrassen groeit in Nederland minder hard dan in bijvoorbeeld Duitsland of Südtirol

FruitMedia

Trek de aandacht met een deco-kers, reclamebord of vlag

Hoe trek je de aandacht van voorbijgangers? Met een levensgrote aardbei, kers, bundel asperges of een koe, of met een opvallend reclamebord, een vlag of spandoek?

In de Fruiteeltshop (www.fruiteeltshop.nl) is een grote diversiteit aan deco-fruit en deco-asperges te bestellen, maar ook deco-koeien en -kippen zijn op aanvraag leverbaar.

Beachvlaggen, borden & spandoeken

Trek de aandacht van voorbijgangers met een opvallend(e) (beach) vlag, reclamebord of spandoek. Kies uit een van de vele standaard ontwerpen.

Kijk voor een overzicht op www.fruiteeltshop.nl

Reclameborden

Kies uit een van de standaard ontwerpen en kies het juiste materiaal voor binnen of buiten. Komt u er niet uit of heeft u aanvullende vragen? Bel dan met 0345-525624 (Fruiteeltshop / Betuwse Fruitshop).

Vlaggen

Beachvlaggen zijn leverbaar in 2 maten en met of zonder mast en grondpin.

Tip: Koop 1 vlag met mast en grondpin en een of meer losse vlaggen om gedurende het seizoen te wisselen.

Bekijk het aanbod beachvlaggen en mastvlaggen op www.fruiteeltshop.nl

Leuk én lekker - chocolade met fruit

Gevriesdroogd fruit omhult met de lekkerste chocolade
Fruiteeltshop

Leuk en lekker: Fruitchocolade, onder andere gevriesdroogde aardbeien, kersen of bessen omhuld met de lekkerste Belgische chocola van Callebout.... Fruitchocolade is een echte hardloper in boerderijwinkels en delicatessenzaken. Leuk en lekker tegelijk en echt iets om je mee te onderscheiden van de gangbare chocolade.

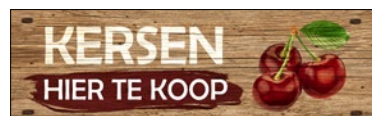
Leverbaar in 10+ smaken in dozen van 4 of 5 kg om zelf

te verpakken in zakjes van bijvoorbeeld 150, 175 of 200 gram of voorverpakt in zakjes van 180 gram met neutraal etiket. Verpakkingsmateriaal (blokbodyzakjes en etiketten) is ook los te koop in de Fruiteeltshop-webshop. Kijk voor meer info op www.fruiteeltshop.nl/product-categorie/fruitchocolade/

Spandoeken

Kies uit een van de standaard ontwerpen. Bijpassende buizenframes en elastieken zijn apart te bestellen.

Standaard aanbod varieert van diverse fruitsoorten tot asperges, eieren, aardappelen en boerenkaas

Fruiteeltshop webshop

Kijk voor het aanbod deco-stukken, vlaggen, spandoeken en reclameborden op www.fruiteeltshop.nl. of neem telefonisch of per mail contact met ons op.

Kennismakingsaanbieding fruitsecco

Fruitsecco's worden op dezelfde manier gemaakt als wijn, namelijk door het vergisten van fruit. In dit geval echter geen druiven, maar aardbeien, appels, frambozen of kersen. Voordat de secco in de fles gaat wordt er koolzuurgas aan toegevoegd. De toevoeging van koolzuurgas maakt de vruchtenwijn lekker fris en sprankelend. Koolzuurgas-houdende wijnen, secco's en ciders winnen aan populariteit. Fruitsecco's zijn een leuk alternatief voor de populaire prosecco.

Fruitsecco's zijn in Nederland te koop in flessen van 0,75 liter of piccolo flesjes van 200 ml. via de Fruiteeltshop: (www.fruiteeltshop.nl/product-categorie/fruitwijn-en-secco)

Vooruitlopend op het aardbeiseizoen heeft De Fruiteeltshop een grote partij aardbeien laten verwerken

Fruitsecco; hét fruitige alternatief voor de bekende prosecco.
Fruiteeltshop

tot aardbeisecco. Gedurende de hele maand april biedt de Fruiteeltshop een korting van 25% op de 0,75 liter flessen aardbeisecco.

Maak gebruik van deze korting door bij de bestelling de kortingcode #25%aardbeisecco in te vullen. De aanbieding geldt zo lang de voorraad strekt.

Fruiteeltshop, de Streekzaak en de Betuwse Fruitshop

Fruiteeltshop / Betuwse Fruitshop BV
Marktplein 4
4191 AC Geldermalsen
Nederland
Telefoon: +31 (0)345 525624
E-mail: info@fruiteeltshop.nl
Website: www.fruiteeltshop.nl

De Fruiteeltshop is een onderdeel van de Betuwse Fruitshop BV. De Betuwse Fruitshop exploiteert onder de naam De Streekzaak tevens een winkel in streekproducten op het Marktplein in Geldermalsen.

Greetje maakt stroop van Betuwse kersen

Appelstroop en perenstroop kent vrijwel iedereen, maar kersenstroop?

Greetje maakt van deze in de Betuwe veel geteelde fruitsoort een lekkere en bijzondere stroop. De kersen haalt Greetje bij een aantal fruittelers in de Betuwe.

Kent u Greetje nog niet? Greetje is de naam voor een assortiment ambachtelijk gemaakte streek-

producten. Zo maakt Greetje fruitbeleg (= jam die je geen jam mag noemen omdat er 'te veel' fruit en 'te weinig' suiker in zit), fruitsaus (dessertsaus) en stroop van Betuws fruit.

De producten van Greetje zijn onder andere te koop via de Fruiteeltshop: www.fruiteeltshop.nl en via groothandel Distri Culinaire (www.districtulinaire.nl).

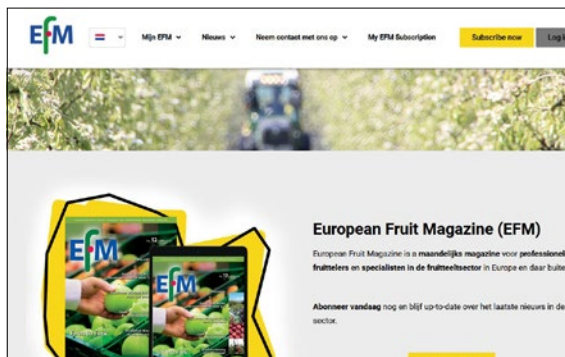
Greetje Betuwse kersenstroop
Fruiteeltshop

Trek de aandacht met levensgrote deco-stukken, opvallende vlaggen of spandoeken
FruitMedia

EFM nu ook digitaal beschikbaar

Als een van de eerste fruitteeltvakbladen biedt het European Fruit Magazine (EFM) nu ook de mogelijkheid om het blad digitaal (als pdf) te ontvangen. Vanaf 2023 kunnen EFM-abonnees er voor kiezen om EFM alleen digitaal te lezen of de gedrukte editie te ontvangen met daarbij tevens toegang tot de digitale versie. Op deze manier hebben EFM-abonnees ook toegang tot eerder verschenen uitgaves van EFM. Sinds half januari is de vernieuwde website van EFM online (www.fruitmagazine.eu). Via deze website kunnen abonnees kiezen voor een online abonnement of een online + print abonnement. Ook is de nieuwe website voorzien van een nieuwsblog

Abonneer EFM online of online + print via de website www.fruitmagazine.eu

Het Europese fruitteelt-nieuws online

Lees het Europese Fruitteelt-nieuws online. Via de website en social media van het European Fruit Magazine (EFM) informeren we de lezers over het laatste Europese fruitteelt-nieuws. Ga naar de nieuwsblog op www.fruitmagazine.eu/nl/news-dutch of naar de EFM facebook-

pagina: www.facebook.com/EuropeanFruitMagazine.

Scan de QR-code voor een directe link naar de nieuws pagina op de EFM website

Scan de QR-code voor een directe link naar de EFM facebookpagina

NIEUW: De Rinieri Turbo PRT rotorschoffel

Rinieri introduceerde afgelopen November op de Interpoma vakbeurs in Südtirol de nieuwe Turbo PRT rotorschoffel. Deze machine is voorzien van 2 rotors per te bewerken zijde, de voorste rotor is een schijf die de grond tussen de bomen bewerkt en automatisch om de boom gaat d.m.v. een taster systeem. Verder is deze schijf voorzien van flappen, om optimaal rond de boom het onkruid te verwijderen. De achterste rotor is voorzien van tanden en bewerkt de zwartstrook. Verder heeft de

machine een eigen aftakas aangedreven pompgroep en is er een hoekverstelling aanwezig, zodat de rotor elementen optimaal de ondergrond kunnen volgen. Optioneel is er ook een Easy ride systeem op mogelijk, dit systeem past de machine continue aan de rijbreedte, ideaal bij gerende rijen. De Rinieri Turbo PRT is leverbaar in enkelzijdig- of dubbelzijdige uitvoering. Deze "in de rij schoffel" komt in 2023 in aanmerking voor het 36% Mia/75% Vamil voordeel. (ZHE-Trading) ■

Rinieri introduceerde onlangs de nieuwe Turbo PRT rotorschoffel.

ZHE Trading

Spandoeken,
vlaggen en borden
kant- en klaar of custom made

Decofruit

Kijk voor meer info op:
www.fruiteelshop.nl

alnova[®]

- vroeg rijpende Pinova, 2-3 weken voor Pinova – Ideaal oogsttijdstip
- geen club: appels vrij als Pinova te verkopen
- betere kleuring en minder doorplukken dan Pinova – minder Gloeosporium
- zeer goede bewaarbaarheid en uitstalleven – knapperig en sappig als Pinova

early Pinova KI2586*
-17 days

COLOFON

Website:
www.defruiteelkrant.nl

Uitgever:

PLANTPRESS

Plantpress Sp. z o.o.
ul. Królowej Jadwigi 262 a
30-218 Kraków, Polen

Vormgeving:

MAK / Andrzej Szmid
Multikolor / Mariusz Bibik

Redactie:

FruitMedia bv / Gerard Poldervaart
Roomond 23
4197 BS Buurmalsen - Nederland
info@fruitmedia.info
tel: +31(0)618054231

Verspreiding:

De Fruiteelkrant wordt gratis verstuurd aan alle fruitteelers in Nederland.

Oplage: 2.500 stuks

De inhoud van De Fruiteelkrant De inhoud van De Fruiteelkrant is door de auteurs en de uitgever zorgvuldig samengesteld. De uitgever aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook als gevolg van handelingen van lezers die gebaseerd zijn op de inhoud van deze uitgave. De uitgever wijst er op dat producten die in dit blad genoemd worden, niet in alle landen beschikbaar en/of toegelaten zijn. De lezer wordt er op gewezen altijd de wet- en regelgeving in het eigen land te volgen.